

Molėtų

LEIDŽIAMAS NUO 1951 M. KOVO 21 D.

2023 M.
SPALIO 6 D.
penktadienis
Nr. 75 (8639)

Kaina - 1,20 Eur

www.vilnis.lt

krašto laikraštis

vilnis

Ir vėl tie mokytojai kažko nori... Apie streiką iš esmės

Pastaruoju metu daug diskutuojama apie mokytojus ir jų streiką. Tikrai netrūksta įvairiausių vertinimų, tarp kurių apstu ir neigiamų. Motyvų galime rasti pačių įvairiausių - pradedant, kaip jie nesupranta, kad biudžeto galimybės ribotos ir baigiant tuo, jog tegu pradžioje užtikrina mokymo kokybę, o po to jau algų pakėlimo prašo. Na, dar galima rasti tokių perliukų, kaip kad "dirba rusams" arba "prasidėjo rinkimai" (apie tai net nediskutuosiu, nes, na, duok durmiui kelią.

O dabar iš esmės. Pabandykime sau kiekvienas įvardinti pačią svarbiausią profesiją. Aš sau šį atsakymą tu-

riu ir tai ne teisėjas ar medikas, ne karys (nors jisai man antras) ar policininkas. Ši profesija MOKYTOJAS. Kodėl? Nes nuo to, kiek kokybišką išsilavinimą gaus mūsų vaikai, priklauso labai daug dalykų. Jeigu vaikai supras, kad reikia saugoti gamtą, gamtos apsaugos inspektoriams bus mažiau darbo, plastmasės "salos" vandenyne bus mažesnės, o klimato kaita ne tokia intensyvi. Jeigu vaikai supras, kad sveikai maitintis ir vesti aktyvų gyvenimo būdą yra prasminga, medikai turės mažiau darbo ir tos eilės nebus tokios didelės. Jeigu nuo vaikystės bus mokoma,

(Nukelta į 3 psl.)

Iš Zarasų keliaujančius streikuojančius mokytojus pasitiko molėtiškiai pedagogai

Iš Zarasų pėsčiomis keliaujančių streikuojančių mokytojų eiseną, šitaip siekianti atkreipti visuomenės dėmesį į švietimo problemas ir protesto idėją, pirmadienio pavakarę pa-

madienį buvo įveikęs jau per 80 kilometrų. Fizinio ugdymo mokytojas tikėjosi finišą - Vyriausybę Vilniuje - pasiekti simbolišką dieną - ketvirtadienį, spalio 5-ąją, Mokytojų die-

siekė Molėtus. Juos pasitiko ir keletą kilometrų iki miesto lydėjo mūsų krašto mokytojai, tiesa, atvirai sakę rugsėjo 29-ąją prasidėjusio neterminuoto protesto rengėjos Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos (LŠDPS) pirmininkui Andriui Navickui, jog didžiuojasi kolegomis, juos palaiko, bet... dirba. Nuo pat starto keliaujantis A. Navickas pir-

na. Molėtiškiai mokytojai žyeivius vaišino savo sodo gėrybėmis, pamaitino šiltais kibiniais, spurgomis, karšta sriuba ir surengė kolegiską diskusiją apie mokytojų streiko tikslus ir galimybes pasiekti tinkamo jų darbo įvertinimo. Žyeiviai taipogi buvo apnakvdynti pas kolegas, o rytmetį vėl pajudėjo link Vilniaus.

"Vilnius" informacija

Rezonansas

Pradžiuogino perskaityta "Molėtų vilnius" laikraštyje žinutė, jog jau greitai bus pasirašyta baseino kon-

Dėl kompensacijų už šildymą, karštą vandenį ir kietąjį kurą vėl vertinamas turtas

Įsigaliojo įstatymo pasikeitimas, pagal kurį nuo rugsėjo 1 dienos krepiančias dėl socialinės pašalpos, kompensacijų už šildymą, karštą vandenį ir kietąjį kurą vėl bus vertinamas turtas. Molėtų rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus vedėja Rasa Karūžaitė kalbėjo, kad nuo 2020 m. socialinė pašalpa, kompensacijos už šildymą, karštą vandenį ir kietąjį kurą buvo skiriamos neatsižvelgiant į gyventojų turimą turtą ir, panašu, kad gyventojai šią laikiną lengvatą priėmė kaip nuolatinę, todėl dabar labai sunku žmonėms išaiškinti, kodėl vėl vertinamas turtas ir kodėl dėl šios priežasties dalis gyventojų nebegaus pinigines paramos.

-Šiemet grįžtama prie įprastos tvarkos, galiojusios iki pandemijos, kai turto vertinimas galiojo ne tik kompensacijoms už šildymą, karštą vandenį, kietąjį kurą, bet ir socialinei pašalpai. Pateikus prašymą šiai paramai gauti nuo šių metų rugsėjo 1 dienos, vertinamas vieno gyvenančio asmens arba šeimos turtas. Ši tvarka galiojo daugelį metų ir niekas joje nesikeičia. Pernai buvo svarstyta, kad pasibaigus pandemijai po pusės metų nustos galioti išimtis dėl turto vertinimo, bet kadangi buvo labai išaugusios energetinių išteklių kainos, priimtas sprendimas kompensacijas ir socialinę išmoką skirti ne-

vertinant turto iki 2024 metų balandžio mėnesio. Kadangi situacija stabilizavosi, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, išnagrinėjusi visą situaciją, vadovaujantis Europos Tarybos teiktomis išvadomis, nutarė atsakyti išimties anksčiau - nuo šių metų rugsėjo 1 dienos,- svarbiausius akcentus paminėjo Rasa Karūžaitė, tęsusi, kad iš dalies šis sprendimas teisingas, nes kompensacijos nebus taikomos nuo šildymo sezono pradžios. Gyventojai, teikiantys prašymus po rugsėjo 1 dienos neturi išskirtinių sąlygų ir jeigu turtas viršija nustatytą normatyvą, kompensacija nesikiama. Normatyvai yra tvirtinami Vyriausybės nustatyta tvarka ir priklauso nuo verčių zo-

Pasak Rasos Karūžaitės, šiemet ženkliai sumažės gautinųjų kompensacijų už šildymą ir karštą vandenį.

-Tarkime, Molėtų mieste yra keturios verčių zonos. Mūsų programa sutvarkyta taip, kad suvedus asmens duomenis ir nurodžius turimą turtą, paskaičiuojama, koks turto normatyvas galioja jau konkrečiai (Nukelta į 2 psl.)

Įvykių suvestinėse - aibės nukentėjusių nuo sukčių ir pametusių telefonus

Policijos įvykių suvestinėse praėjusią savaitę, kuri rajono viešajame gyvenime buvo išskirtinė šalies Prezidento Gitano Nausėdos vizitu į mūsų kraštą, šis įvykis niekaip neat-sispindėjo, kas reiškia, jog nemalonių išvengta, o nuo jų garbius svečius akylai saugojo ne tik molėtiškiai pareigūnai, bet ir kolegos iš kitų komisariatų, dirbo Valstybės apsaugos tarnyba...

Nors policijos diena minima spalio 2 dieną, bet šios dienos minėjimai rengti praėjusios savaitės pabaigoje, o molėtiškiai pareigūnai savo profesinę dieną minėjo šventiniame sambūryje Utenos apskrities vyriausiam komisariate ir turbūt pasukutinį kartą, nes reforma, apie kurią kalbama jau senokai, palies būtent vyriausiuosius policijos komisariat-us, kurių nuo kitų metų liepos ne-

turėtų likti... Be šventinių ir rimtų darbinių iššūkių, praėjusi savaitė įvykių suvestinėse buvo išskirtinė pranešimais... apie pametus telefonus ir įvairaus plauko sukčius, kurie žmones mausto pačiais įvairiausiai būdais, kad tik išviliotų pinigus. O kai tiek sukčiavimo atvejų, nieko kita nebelieka kaip tik perkant prekę pinigų sumokėti tik tada, kaip ji atsiduria rankose. Molėtiškė, pagal skelbimą su įmone pasirašiusi sutartį dėl durų pirkimo, atvykusiems įmonės

darbuotojams, kurie išmatavo duris, sumokėjo avansą 450 eurų ir nesulaukusi durų, o ir susisiekti su paslaugos teikėju nebepavyko, kreipėsi į policiją, įtardama, jog susidūrė su sukčiais. Irgi duris užsisakiusi kita Molėtų rajono gyventoja kitai įmonei sumokėjo 300 eurų avansą ir rezultatas tas pats - nei durų, nei pinigų... Nepasisėkė ir Alantos seniūnijos gyventojai, kuris socialinėje paskyroje radęs skelbimą apie par-

(Nukelta į 2 psl.)

Kyla abejonių dėl baseino koncesininko galimybių

cesijos sutartis su UAB "Fomtex", kuris jau beveik metus mus pasitinka užrakintomis durimis. Pirmiau-

sia smalsu sužinoti, kam keliems dešimtmečiams patikimas milijoninis mūsų miesto turtas? Ar naujas ba-

seino šeimnininkas sugebės užtikrinti ir sklandžiai teikti paslaugas? Ar (Nukelta į 5 psl.)

ISSN 1648-4096

Spalyje - renginių įvairovė ir tradiciniai vakarojimai "Po rudens darbų"

Po labai vasariško rugsėjo, jau trumpėjant dienoms, spalio mėnesio renginius seniūnijose, o Molėtuose kultūros renginių įvairovė neleidžia nuobodžiauti visą mėnesį. D. Gentvainytės Arčikauskienės keramikos ekspoziciją "Sugauk savo demoną" parodiniame paviljone Molėtų savivaldybės aikštėje nuo spalio mėnesio vidurio pakeis molėtiška paroda - už stiklinių paviljono sienų įsikurs Tradicinių amatų centro "Meniškas kaimas" simpoziumo paroda (kuratorė Lina Dieninė) "Molis žemei ir dangui". Praėjusį antradienį Molėtų kultūros centro salėje koncertavo Eugenijus Chrebtovas, o spalio 8 dieną Lietuvos etnokosmologijos muziejuje į koncertą, kuris, beje, nemokamas, pakvies Lietuvos jaunimo chorų vadovai. Molėtų kultūros centre šio mėnesio koncertinę programą užpildys dainininkas Romas Dambrauskas, ansamblio "Lietuva" orkestras su prancūzų muzika. Spektaklių mėgėjams irgi bus iš ko rinktis, nes į Molėtus atvyks Domino teatras su spektakliu "Boeing boeing" bei Keistuolių teatras su spektakliu "Kai aš buvau Prometėjas" ir bus rodoma švedų rašytojo Larso Noreno pjesė "Lapkričio 20". Kino vakarus spalio mėnesį užpildys filmai - komedija "Aš gyvas" ir vaidybinis dokumentikos filmas, tik ką pasirodęs kino ekranuose, "Bučiuoju, Juozas". Mažieji žiūrovai bus kviečiami į Liukabu vaikiško albumo "Filosofija" prista-

tymą, interaktyviają pasaką visai šeimai "Mano mylimas drakonas". Molėtų dailės galerijoje nuo spalio 6 die-

gimnazijos salėje šurmuliuos rudens šventė "Po darbėlių, po darbų". Su Suginčių krašto tradicine kapela

Parodiniame paviljone Molėtų savivaldybės aikštėje nuo spalio mėnesio vidurio - molėtiška paroda - Tradicinių amatų centre "Meniškas kaimas" vykusiame simpoziume "Molis žemei ir dangui" sukurti keramikos dirbiniai

nos bus eksponuojama Dvilės Dagenės fotografijos paroda, Molėtų viešojoje bibliotekoje su vaikais savo edukacijomis sveikins Molinukė, vyks Lego robotikos savaitgaliai, svečiuosis meno terapeutė A. Masiukienė, pristatysianti knygą ir dramos terapinį užsiėmimą vaikams "Žvilgsnis į knygos veikėjų realybę". Alantoje Aukštaitijos profesinio rengimo centre spalio 20 dieną rengiamas tradicinis koncertas, "Skambantis ruduo Alantoje", Balninkų ir Girsteitiškio bendruomenių centruose vyks koncertai "Po rudens darbų" su romantinių dainų ansambliu "Širdies melodija". Bekupėje surengta senjorų šventė - popietė "Pabūkime kartu", o Giedraičių

šventę "Po rudens darbų" rengs ir Žalvarių bendruomenės centras, o joniškičiai į spalį įžengs tradiciniu renginiu "Aktyvus poilsis gamtoje". Vakarioti su poete V. Žvarelaitė ir Giedraičių krašto dramos būreliu bus kviečiami mindūniškiai, Skudutiškio biblioteka kvies į kraštiečio P. Savicko medžio darbų parodą, kuri bus atidaryta spalio 7 dieną. Videniškiečiai spalio 1 dieną, stebėję spektaklį "Bobutės susipyko", kurį rodė Zibalų seniūnijos saviveiklininkai, rengs edukaciją, kur bus gaminamos rudeninės dekoracijos su Dalia Žičkiene, rinksis į tradicinę vakaronę "Po rudens darbų - pabūkime kartu".

"Vilnius" informacija

Paminėta Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena

Susirinkusiuosius į šventę sveikino seniūnas V. Nalivaika

Vyko žaidimai, reikėjo pamiklinti protą, susikoncentruoti... Šventė neprailgo, praskaidrino nuotaiką ir suteikė susirinkusiems džiaugsmingų emocijų. Senjorai turėjo progą susitikti ir pabūti drauge, pasidžiaugti, padainuoti, pabendrauti, pamiršti visus rūpesčius.

Vanda Korolkovienė, Giedraičių renginių organizatorė

Saulėtą spalio 3-osios popietę Bekupės bendruomenės centre skambėjo nuoširdūs sveikinimai, padėkos, muzika ir juokas, šurmuliavo Bekupės seniūnaitijos senjorai. Čia vyko Bekupės seniūnaitės, Giedraičių renginių organizatorės ir Bekupės bibliotekinės organizuotos renginys „Pabūkime drauge“, skirtas

Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai paminėti. Šventė prasidėjo organizatorių sveikinimais. Renginyje dalyvavo ir sveikinimo žodžius tarė Giedraičių seniūnas V. Nalivaika, Bekupės bendruomenės pirmininkė A. Kanopkienė.

Lietuvos paštas vėl imasi laiškininkų tinklo pertvarkos

Kaip informuoja Lietuvos pašto komunikacijos skyrius, traukiantis tradicinių pašto paslaugų poreikiui ir keičiantis klientų siuntimo įpročiams, Lietuvos paštas pradeda pertvarkyti laiškininkų tinklą. Dėl šios priežasties bus peržiūrėti pašto apylinkių dydžiai. Pranešime teigiama, kad tai garantuos tolygesnį darbo krūvį ir leis įvesti penkių darbo dienų savaitę visiems laiškininkams. Įgyvendinant tinklo efektyvinimo pertvarką, bendrovė atsiveiks apytiksliai su 400 laiškininkų, o tokia pertvarka, anot Lietuvos pašto generalinio direktoriaus Rolando Zuko, yra būtina, norint išlaikyti bendrovės finansų tvarumą ir kartu padidinti veiklos efektyvumą.

Laiškininkų tinklo pokyčiai visoje Lietuvoje vyks, nors pas mus gi visai neseniai jau įvyko, etapai iki 2024 m. pavasario. Apie pusę atleidžiamų darbuotojų sudarys dalį Vilniaus ir Kauno pašto apylinkių aptarnaujantys laiškininkai. Šiuose miestuose didžioji dalis laiškininkų apylinkių

Laiškininkams tapus mobiliais, jų aptarnaujamos teritorijos išsiplėtė ir tikėtina, kad dar didės

buvo peržiūrėtos tik 2017 m. Skaičiuojama, kad tradicinių pašto paslaugų (daugiausiai laišku siuntimo ir prenumeratos pristatymo) apimtys 2023 m. pirmąjį pusmetį sumažėjo ketvirtadaliu. Laiškininkų tinklo ir pašto apylinkių pertvarka Lietuvos paštui per metus leis

ruoti laikraščio, sako, jog net nežinau, kaip išsikviesti laiškininką, kurie anksčiau būdavo dažni svečiai, o dabar beveik visai nematomi net ir vykdant leidinių prenumeratą. Paaiškinus, jog reikia laiškininko atvykimą į namus dėl norimos paslaugos registruoti bendruoju telefonu, dažnas tik numoja ranka... Va taip ir mažėja tos teikiamos paslaugos.

Dėl legioneliozės prevencijos darbų Molėtuose

Siekdama užkirsti kelią legioneliozės židinių susidarymui gyvenamųjų namų bei kitų pastatų karšto vandens tiekimo sistemoje, UAB "Molėtų šiluma" 2023 m. spalio 10-11 dienomis pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojams sudarys galimybes atlikti terminę karšto vandens sistemų dezinfekciją (termošką). Minėtomis dienomis šilumos tinkluose (vamzdynuose) šilumnešio (termofikacinio vandens) temperatūra bus padidinta iki 80°C.

UAB "Molėtų šiluma" informuoja namus administruojančias įmones ir karštą vandenį vartojančias organizacijas apie atsakomybę, tiekiant vartotojams karštą vandenį ir kontroliuojant tiekiamo karšto vandens kokybę, ir siūlo prevencinius darbus atlikti savo administruojamuose ir (ar) prižiūrimuose pastatuose. Vadovaujantis higienos normų reikalavimais, atliekant legioneliozės prevencijos darbus pastato karšto vandens sistemoje būtina karšto vandens temperatūrą padidinti iki 68°C. Rekomenduojama tokią karšto vandens temperatūrą išlaikyti tiek laiko, kad karšto vandens naudotojai spėtų dezinfekuoti savo butų karšto vandens čiaupus ir dušų galvutes.

Nustatytomis atliekamų darbų dienomis karšto vandens vartotojai turėtų atsukti visus buto karšto vandens čiaupus ir sulaukti, kol per juos pradės tekėti ligos sukėlėją naikinantis per 65°C temperatūros karštas vanduo.

Termoško metu gyventojai turėtų:

- saugotis patys ir saugoti šeimos narius, kad nenusiplikytų karštu vandeniu, nesiliesti prie įkaitusių gyvatukų;
- termoško metu atsukti visus bute esančius karšto vandens čiaupus;
- Palikti karštą vandenį bėgti 5 minutes;
- Nuimti dušų, čiaupų galvutes, mechaniškai nuvalyti nuosėdas ir dezinfekuoti.

UAB "Molėtų šiluma" administracija

Molėtuose - sportiškas šeštadienis su Molėtų priešgaisrine gelbėjimo tarnyba!

Pernykščio bėgimo akimirka

Šeštadienį Molėtų r. kūno kultūros ir sporto centras kviečia visus į jau tradiciniu tampa renginį "Molėtai bėga 2023" bei "Moterų sporto dieną 2023". Bėgimo dalyviai startuos vidurdienyje stadione, o po finišo, visiems įteikus atminimo medalius, ir prie renginio prisijungus Molėtų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai (PGT) su programa "Esame komanda. Turime planą", įveikę trasą dalyviai galės pasistiprinti kareiviška koše bei susipažinti su Molėtų PGT turima gaisrų ir gelbėjimo darbų technika bei įranga, gauti žinių ir praktinių patarimų apie kieto kuro dūmtraukių eksploatavimą, priežiūrą, informacijos, kodėl svarbu įsirengti autonominius dūmų detektorius, pamatyti Molėtų ugniagesių turimą sanitarinio švarinimo palapinę, plačiau sužinoti, kur Molėtų rajone įrengti kolektyvinių apsaugos statiniai ir priedangos, jėgas išbandyti ugniagesių gelbėtojų organizuotose rungtyse, sužinoti apie startavusį pilotinį projektą. Po pietų moterys bus kviečiamos į "Zumbos", "Pound" ir šokliavimo treniruotes, kurias ves patyrusios trenerės. Taip Molėtų sporto centro kineziterapeutas Paulius Rakauskas supažindins moteris su fizioterapijos edukacija.

Martynas ŽALA

Įspūdingai žaidęs molėtiškis tapo turnyro nugalėtoju

Baigiantis sezonui įspūdingą rezultatą pademonstravo molėtiškis tenisininkas Kevinas Pumputis, tapęs respublikinio teniso turnyro, vykusio Vilniaus rajone, "Teniso erdvės" aikštynuose, nugalėtoju. Kevinas, kaip sakė jo treneris Algirdas Šeža, šiame turnyre žaidė užtikrintai ir solidžiai. Pirmame rate molėtiškis rezultatu 6:2;6:3 įveikė Marką Mažrimą, antrame rate 6:1;6:1 - Dominyką Juodviršį, o pusfinalyje šventė pergale (6:3;7:5) prieš Kajų Priragov. Finalinėje kovoje Kevinas irgi demonstravo užtikrintą žaidimą ir lyderystę, rezultatu 6:2; 6:4 nugalėjęs Herkų Zyką tapo turnyro nugalėtoju. Šiame turnyre dalyvavo ir molėtiškis Aistis Kiaunė. Šį kartą jaunajam tenisininkui žaidimas dėl patirtos traumos nesusiklostė.

"Vilnius" informacija

Kyla abejonių dėl baseino koncesioninko galimybių

(Atkelta iš 1 psl.)

tikrai šioje srityje jo vykdoma veikla yra neprilygstanti mūsų gebėjimams tvarkytis patiems?

Tačiau internetas džiugias nuotakas aptemdė abejonėmis ir daugybe neatsakytų klausimų... UAB "Fomtex" dirba tik vienas darbuotojas, praeitų metų skolos ir įsipareigojimai – 64307.0 Eur, pelno jokio, metų nuostoliai 8380.0 Eur., nuosavo ilgalaikio turto vertė "net" 51.0 Eur. Įmonės veikla "kelių ir automagistralių tiesimas"....

Tad natūraliai kyla abejonės, iš kur, neturėdama jokio pelno ir dirbdama nuostolingai (įmonė nuostolingai ir su skolomis dirba nuo 2017m.), ši įmonė į baseiną investuos pusę milijono eurų. Šeiminingaudama kelių milijonų vertės baseine įmonė nesėkmės ar piktybiško turto sugadinimo atveju garantuos

Turizmo ženklimas pritaikytas ir neįgaliesiems

Priešais "Raudonų mūrų" pastatą Molėtuose neseniai ant ažuрино pamato pastatytas miniatiūrinis Molėtų žydų prekybinių pastatų maketas bus ne vienintelis taktilinis (pritaikytas regėjimo negali turintiesiems) maketas. Netrukus taip pat prieš "Raudonus mūrus" rasis kitas - viso Molėtų rajono taktilinis maketas. Šie maketai yra įrengiami pagal projektą "Taktiliniai maketai turistui po atvirą dangum", o šio projekto tikslas sukurti vieningą turizmo ženklimo infrastruktūros sistemą Utenos regiono dalyje, kuri būtų pritaikyta neįgalųjų poreikiams. Beje, kiekvienas maketas turi savo QR kodą, kurį nuskaičius mobiliuoju telefonu galima išgirsti audio gido pasakojimą. Pagal šį projektą dar bus įrengti aštuoni taktiliniai maketai Alantoje, Dubingiuose, Mindūnuose ir kt. rajono vietose.

(Redakcija)

"Vilnius" informacija

PER MOLĖTŲ RAJONĄ JUDA KARINĖS TECHNIKOS KOLONOS

Spalio 5-21 dienomis - pratybos "Geležinis vilkas 2023 - 2" Švenčionių rajone, į kurias vyks karinio transporto kolonos per Klaipėdos, Kauno, Kėdainių, Raseinių, Šilalės, Rietavo, Ukmergės, Molėtų, Širvintų, Vilniaus, Švenčionių, Prienų, Kaišiadorių, Elektrėnų, Radviliškio, Panevėžio ir Jonavos rajonus magistraliniais ir krašto keliais. Žygio metu pirotechnika ir amunicija nebus naudojama. Civilių kasdienė veikla nebus trikdoma. Per Molėtų rajoną karinio transporto kolonos judės krašto keliais Ukmergė - Molėtai ir Raudondvaris - Giedraičiai - Molėtai. "Vilnius" informacija

BOEING BOEING
SEXualiausia komedija

DOMINO!
TEATRAS

Bilietus įsigykite:
www.dominoteatras.lt

Spalio 9 d. 18 val.
Molėtų kultūros centras

BUČIŲ NYSŲ IŠ PRANCŪZIJOS

Prancūzų muzikos koncertas
Spalio 18 d. 18 val.
MOLĖTŲ KULTŪROS CENTRE

Valstybinio ansamblio LIETUVA orkestras
Vyr. dirigentas: EGIDIJUS KAVECKAS
Solistės: ILONA PLIAVGO ir AISTĖ BENKAUSKAITĖ
Šokio solo: AUŠRA KRASAUSKAITĖ

Bilietus platina:
bilietai.lt
ir kultūros centro kasa

Išankstiniai bilietai – 12 €
Koncerto dieną – 15 €

Daugiau informacijos:
www.ansamblis-lietuva.lt

LIETUVA
VALSTYBINIS ANSAMBLIS

Jau vyksta "Vilnius" prenumerata 2024 - iesiems metams. Užsukite į redakciją ir prenumeruokite. Draugaukime. Tel 865244882

Nuo spalio 5 d. – galimybė pasiskiepyti nuo gripo ir COVID-19 vieno vizito metu

Prasidedant šaltajam sezonui Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) primena – savo imunitetą turime pasirūpinti kiekvienas, tad nuo spalio 5 d. visose gydymo įstaigose bus galima pasiskiepyti nuo labiausiai plintančių infekcinių susirgimų – gripo ir koronaviruso vieno vizito metu. Skiepijimas gripo ir atnaujintomis COVID-19 vakcinomis labiausiai rekomenduojamas rizikos grupėse esantiems asmenims – jie abiem vakcinomis bus skiepijami nemokamai.

"Vilnius" informacija

Suojos upės "dingimo" paslaptis

Alantoje liepos mėnesį vykusioje Šv. Jokūbo konferencijoje, kurią organizavo Aidonas Užbalis, įvyko įdomi diskusija ir jos kai kuriuos atgarsius reikia paskleisti platesniam aptarimui. Man, kaip kalbėjusiam apie krašto gamtos įdomybes ir geomorfologijos paslaptis, garbingiausias Alantos bendruomenės narys Henrikas Jatautis uždavė klausimą - "Kodėl dingo Suojos upė?". Problema ta, kad turbūt prieš dvidešimt metų prie tilto (kelias Alanta-Utena) per Suojos upę buvo pakeistas Suojos upės pavadinimas ir vietoj jo radosi "Vastapa". Tiesą pasakius, šis klausimas man taip pat senokai rūpėjo, nes nuo vaikystės, dažnai važiuojant į Alantą, Suojos pavadinimas skambėjo labai įdomiai.

Kolegė hidrologė, Gamtos tyrimų centro vyr. mokslo darbuotoja, dr. Rita Linkevičienė šiuo klausimu man pateikė tokius duomenis. Vastapa išteka iš Vastapo ežero (šiaurvakariename krante Žibėčiai, pietrytiniame - Ančėnai), jos ilgis iki žiočių 11,5 km, o baseino plotas - 93,8 kv. km. Vastapa, kaip pasakoja vietos gyventojai, prieš 50 metų tekejo į Suojos ežerą ir juo ištekėdavo jau Suojos pavadinimu, kuri per Peklos pelkę nuplukdydavo savo vandenį iki Virintos. Gamtoje kitimas vyksta nuolat, tad nutiko taip, kad Vastapa pradėjo lenkti Suojos ežerą ir ėmė jį "apeidinėti" iš rytų pusės. O Suoja patapo tik mažesniu Vastapos intaku (Suojos ilgis tik 3,8 km, baseinas 11,6 kv km).

Pasak hidrologės Ritos Linkevičienės, bendra hidrologinė taisyklė nustato, kad ilgesnė ir didesnė upė turėtų išsaugoti savo pavadinimą iki žiočių ir jo neprarasti dėl mažesnio intako, kad ir koks būtų svarbus tas intakas. Todėl Suoja, įtekanti į Vastapos upę 100 m žemiau Suojos ežero, negali perimti ilgesnės upės pavadinimo ir vietoje Vastapos, žemiau Suojos intako, nebegali vadintis Suoja, o tapti Vastapa.

Todėl Suojos pavadinimo pakeitimas į Vastapą atrodo tarsi yra logiškas ir pagrįstas. Bet, kas svarbiausia, kaip pripažįsta hidrologė Rita Linkevičienė, tai nėra įstatymas ar griežta taisyklė, nes galioja ir paprotinė teisė, kad upių pavadinimus nustato vietos gyventojai, o ne hidrologai ar kelininkai. Neteko girdėti, kad būtų klausiamą gyventojų, ypač senbuvių, nuomonė, kai buvo keičiamas Suojos upės pavadinimas.

Todėl manau, kad reikėtų atstatyti istorinį Suojos pavadinimą, nes tai svarbi mūsų krašto istorijos dalis. Ir ne vien tik todėl, kad daugelis vietos kartų išmoko joje plaukti ir ešerius gaudyti. Jos pavadinimas siekia priešistorinius laikus - štai žymus archeologas Algirdas Girininkas prie Suojos ežero yra suradęs viduriniame ir vėlyvajame neolite gyvenusių finougrų stovyklavietę. O suomiškai Suoja reiškia "bala" ar "šlapia vieta". Argi ne įdomi mūsų krašto istorija, bylojanti probaltišką mūsų sąsąją su finougrais? Suomiams irgi bus įdomu lankytis mūsų krašte...

Jonas SATKŪNAS, Gamtos tyrimų centras, Žibėčiai

GRUPĖ
AMBROZIJA

Muzikinės piršlybos

MOLĖTŲ KULTŪROS CENTRE
LAPKRIČIO 12D. 15:00

VYTAUTAS ŠIŠKAUSKAS
PIRŠLYBOSE GROJA:

SADŪNAI
NALŠIA

STIHL

BILJETUS PLATINA KULTŪROS CENTRO KASA IR **bilietai.lt**

